

manifestar en favor dels txetxens. Fins i tot els ingúixos, que no mantenien gaire bones relacions amb els txetxens, perquè no accepten que la república de tots dos siga la mateixa, s'han posat incondicionalment al costat dels txetxens. El ministre de Defensa rus Pàvel Gràtxev ha reconegut que almenys una trentena de vehicles cuirassats han estat destruïts al seu pas per Inguixètia, camí de Txetxènia. Fins i tot ha arribat a declarar que el president ingúix, Ruslan Àuxev (amb el qual ell mateix havia lluitat a l'Afganistan), "ha declarat la guerra a Rússia".

En tota la regió només els ossetins s'han declarat favorables a Moscou. I no endebades. Moscou sosté el seu combat per la unificació amb l'Ossètia que ara pertany a Geòrgia. La resposta de txetxens i ingúixos ha estat de recordar que 70.000 dels seus foren expulsats violentament d'Ossètia del nord en 1992, en una de les "guerres" més o menys discretes que pul-lulen pel Caucas.

Els problemes de Ieltsin. La complexitat del Caucas ja ha quedat de manifest. Però, per què Ieltsin ha esperat prop de tres anys a provocar una guerra oberta amb els txetxens? Què ha canviat ara?

En primer lloc, hi ha la renaixença del nacionalisme rus. La descomposició de l'antiga

Un guerriller txetxèn mostra les seues armes, un fusell i un cavall, amb què pensa lluitar contra els tancs russos. Els txetxens són un poble musulmà sunnita que just si arriba al milió de persones.

Unió Soviètica encara no ha estat païda i els russos menys poden acceptar encara canvis dins la Federació Russa. A dins hi ha tres repúbliques de població no russa que encapçalen els moviments nacionalistes. Es tracta de Tartària, Baixkortostan i Txetxènia. Amb les dues primeres, situades al centre de la Rússia europea, s'ha arribat a una mena de pacte que resulta mitjanament satisfactori per a totes dues parts. Amb Txetxènia no hi ha hagut diàleg possible. Se sol dir que les dues primeres són la Lituània de Ieltsin i Txetxènia el Karabakh. Un país caucàsic també, per cert, on la guerra ja fa gairebé set anys que hi dura. Aixafant la rebel·lió txetxena Ieltsin es proposa dues coses. Per un costat llançar un missatge a tots els líders díscols de les repúbliques. No li tremolarà la mà.

Però, per un altre costat, Ieltsin vol refermar el seu poder personal (tota república té el seu Bonaparte) i distreure l'atenció d'una vida política que li és cada vegada més desfavorable. Però ací podria haver errat el tret. Perquè resulta que la invasió de Txetxènia ha provocat la protesta fins i tot dels nacionalistes russos, quan el president pretenia, còmplice, picar-los l'ullet.

El Parlament rus, la Duma, considera "insatisfactòria" l'actuació del Govern. Mikhaïl Gorbaxov (que va actuar de manera sem-

blant en el seu temps contra Lituània) ara s'ha mostrat tremendament crític. Els antics aliats de Ieltsin, Iègor Gàidar i Grigori Iablinski, van convocar una manifestació de protesta a la plaça de Puixkin, a la qual va assistir fins i tot el pro-comunista Anpílov. I cosa més greu de totes: ni els militars no semblen anar d'acord. El vice-ministre rus de Defensa, Borís Gròmov, s'ha manifestat públicament contra la invasió. Com també ho han fet uns altres militars, entre ells alguns dels més durs, així Aleksandr Lèbed, comandant del 14è exèrcit.

Què pot passar? Potser som, amb tot això, davant un simple error de càlcul, un més, de Borís Ieltsin. Però el president afronta una situació política delicada, perquè ja no té pràcticament qui li done suport i el desencant s'estén rapidíssimament. Ieltsin podria fer marxa enrere de nou. No seria la primera vegada, sinó la tercera –ja s'ha retirat de Txetxènia en dues ocasions–. Però si ho fa, a quin preu? La seua substitució directa per un militar?

I si es decideix a fer la guerra? Segons com, podria ser fins i tot pitjor. La moral de l'exèrcit rus no és de les millors. El record de l'Afganistan hi pesa molt. I encara que l'avantatge material siga evident, una guerra amb soldats desmoralitzats no sol portar unes grans victòries.

Més encara: guanye o no, si Ieltsin entra en guerra dins la muntanya de les cent nacions, serà molt difícil que pugui aïllar fronts de batalla. Avui, en el Caucas i la Transcaucàsia, hi ha enceses quatre guerres. Abkhazos contra georgians, armenis contra àzeris, ossetins contra txetxens i ingúixos. Però també hi ha una infinitat de conflictes com els que enfronten ingúixos contra txetxens o kabardins contra balkars. Les combinacions, en aquest enorme mosaic de manies, picabaralles històriques, interessos religiosos i estratègies geopolítiques que és el Caucas, poden ser enormes.

Ieltsin hauria de saber que ha encès una flama incontrolable. Tant pot ser que s'apague sola (sembla improbable) com que abranda tota la serralada. La muntanya del Caucas és una terra fèrtil en conflictes i exacerbada. Moscou, de fet, no l'ha acabada mai de dominar. Només hi transita. La seua gent desborda el nostre dibuix habitual. Cims escarpats, males comunicacions i un interès premeditat a sembrar la divisió i la discòrdia entre les tribus caucàsiques ens han portat on som.

Ara que el Caucas centra l'atenció de tot el món una cosa, si més no, pareix indiscutible: la muntanya de les cent nacions no és un país per a gent fàcil. Ni fàcil. Ieltsin comença a tastar-ho.

Vicent Partal

Els pobles del Caucas

Abkhasos
Geòrgia, 125.000

Adigues
Fed. Russa, 125.000

Armenis
Armènia, 4.627.000

Àzeris
Azerbaidjan, 6.791.000

Balkars
Fed. Russa, 89.000

Calmucs
Fed. Russa, 175.000

Daguestanesos
Fed. Russa, 1.000.000

Georgians
Geòrgia, 4.000.000

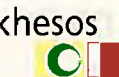
Ingúixos
Fed. Russa, 238.000

Kabardino-Balkars
Fed. Russa, 694.000

Karatxevo-Txerkhesos
Fed. Russa, 400.000

Ossetins
Fed Russa-Georgia, 598.000

Russos
Fed. Russa, 145.000.000

Txetxens
Fed. Russa, 958.000

- Cristians Ortodoxos
- Altres cristians
- Musulmans
- Budistes
- Pro-russos
- en conflicte amb República Independent
- en conflicte militar amb República Autònoma
- País
- País
- País

DOMÈNEC ORRIT